

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoPom/1/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2217218005
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2217218005.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a členiek senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Daša Kontríková, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: Q. U. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom u starej matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa rodičov: matka - W. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. N. XXX, zastúpená: JUDr. Helena Buzgóová, advokátka so sídlom Alžbetínske námestie 2, Dunajská Streda, otec - T. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. N. XXX, o návrhu starej matky maloletého dieťaťa: T. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. N. XXX, o nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 14PPOm/3/2017-6 zo dňa 15. decembra 2017, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie vyhovel návrhu navrhovateľky, starej matky maloletého dieťaťa a nariadením neodkladného opatrenia a zveril maloleté dieťa do dočasnej osobnej starostlivosti starej matke a zároveň otcovi a matke uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa v nevyhnutnej miere mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa.

2. Po právnej stránke súd uznesenie odôvodnil ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 337 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) a § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“). Skutkovo uznesenie odôvodnil tým, že po preskúmaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako i celého obsahu spisového materiálu, dospel k záveru, že návrh starej matky maloletej, čo do dočasného zverenia do jej starostlivosti je dôvodný. Mal za preukázané, že matka maloletého dieťaťa sa nateraz nevie o maloletú náležite postarať, zanedbáva jej starostlivosť po fyzickej ako aj sociálnej stránke a nateraz je v záujme maloletého dieťaťa, aby bolo dočasne zverené do starostlivosti starej matky, nakoľko aj samotný otec maloletej súhlasí s jej následným zverením do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke.

3. Obsahom predbežného opatrenia vo veciach výživného podľa ustanovenia § 366 CMP je uloženie povinnosti platiť výživné. Nariadeným neodkladným opatrením je povinná osoba zaviazaná platiť výživné, avšak len v nevyhnutnej miere, tak, aby to postačovalo na uhrádzanie základných nevyhnutných životných nákladov. Výrok neodkladného opatrenia neprejudikuje výrok rozhodnutia vo veci samej, t.j. nemožno ním predchádzať konečné riešenie vyživovacej povinnosti rozhodnutím vo veci samej. Rozsah určenia výšky výživného v takomto prípade je určený zákonom vo vyjadrení „v nevyhnutnej miere“. Ide teda o určenie výživného, resp. uloženie povinnosti platiť výživné len v miere nevyhnutne potrebnej na uspokojenie základných potrieb oprávneného. Súd nemôže v takomto prípade ukladať povinnému, aby platil výživné v predpokladanej výške, resp. v navrhutej výške, ktorou má zaviazat' povinného rodiča na platenie výživného v rozhodnutí vo veci samej. V preskúmanom prípade s prihliadnutím k okolnostiam je možné a potrebné určiť výživné na maloleté dieťa s tým, že výživným v nevyhnutnej miere na maloleté dieťa môže byť suma 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa v zmysle § 62

Zákona o rodine tak zo strany otca ako aj matky maloletej, nakoľko súd nemá v tomto štádiu konania vedomosť o majetkových, finančných a osobných pomeroch otca maloletej, ktoré by boli podkladom pre rozhodnutie o vyššej sume výživného.

4. Záverom súd uviedol, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 ods. 1 CMP, avšak sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa ustanovenia § 325 CSP, nakoľko maloletá sa neocitla bez starostlivosti (maloletá sa fakticky nachádza v starostlivosti starej matky), ale jej starostlivosť je zo strany matky zanedbávaná, čo môže mať za následok nepriaznivý psychický ako aj fyzický vývoj maloletého dieťaťa. Nakoľko však vec bola tunajším súdom zapísaná do súdneho registra PPOm, do ktorého sa návrhy na nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach ochrany maloletého podľa § 365 CMP zapisujú, súd vzhľadom na charakter predmetnej veci z dôvodu efektívnosti konania a s prihliadnutím na záujem maloletého vydal neodkladné opatrenie vo veci podľa tohto pridelenia, a neaplikoval postup podľa ktorého by požiadal predsedu tunajšieho súdu o prevedenie veci do súdneho registra P, nakoľko tento postup považoval súd s prihliadnutím na okolnosti prípadu za príliš formalistický, ktorý by bol v rozpore s účelom konania o nariadenie neodkladného opatrenia.

5. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala odvolanie matka maloletého dieťaťa prostredníctvom svojho právneho zástupcu. V odvolaní uviedla, že z predchádzajúceho manželstva pochádzajú dve maloleté deti, ktoré boli na čas po rozvoze zverené do jej osobnej starostlivosti. V roku 2010 nadviazala známosť s T. E., nar. XX.XX.XXXX, s ktorým žili spolu v K. R. V. v podnájme, potom v domácnosti jej otca v K. R. V.. Z ich známosti sa dňa 16.05.2011 narodila maloletá Q. U. E.. Okresný súd v Dunajskej Strede jej umožnil aj s deťmi bývať vo svojom dome, kde sa nasťahoval s nimi aj otec maloletej dcéry. Bola zamestnaná, riadne sa starala o deti. Problémy boli z toho dôvodu, že na Okresnom súde prebieha konanie o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva. S T. E. manželstvo neuzavreli, pretože nastali medzi nimi nedorozumenia z dôvodu, že od roku 2012 boli problémy vyplývajúce z jeho nezákonného konania. Deti z predchádzajúceho manželstva začali mať z neho obavy, aj voči nej sa začal správať veľmi nevhodne, niekedy tak, že deti boli nútené ju pred ním brániť a z uvedeného dôvodu, keď sa vrátil z výkonu trestu požiadala ho, aby sa do ich domácnosti nevrátil, aby zostal u svojich rodičov v H. N.. Starší syn mal vážnu dopravnú nehodu, následkom ktorej je t. č. ešte práceneschopný, lieči sa doma. Mladší syn je žiakom základnej školy v H. N.. O maloletú U. Q. sa od narodenia vzorne starala. V roku 2016 jej navrhli rodičia T. E., aby nastúpila pracovať brigádnicky do cudziny, do Rakúska a pomôžu jej s opaterou maloletej dcéry tak, že kým bude v cudzine, o dcérku sa budú starať. Prichádzala domov večer, kedy sa zastavila v dome rodičov otca dieťaťa, v stredu a na víkendy si ju nosila domov. V roku 2017 jej rodičia otca maloletej navrhli, aby ju vozila domov iba cez víkend, aby mohla zarobiť viac peňazí. V máji 2017 z výkonu trestu sa vrátil otec maloletej, ktorému oznámila, že nemôže bývať v ich domácnosti, pretože jej synovia si to neprajú. Na to prehlásili jeho rodičia, hlavne jeho matka, že maloletá Q. U. a syn T. budú bývať v ich domácnosti a maloletú jej nevrátia. Nesúhlasí s tým, aby bola zverená do jej náhradnej starostlivosti a navrhuje zamietnuť návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

6. K odvolaniu matky sa vyjadrila navrhovateľka. Uviedla, že tvrdenie matky sa nezakladá na pravde, nakoľko maloletá Q. U. celý týždeň sa nachádzala u nich (u starých rodičov) a často aj cez víkendy a matka maloletej neprejavila záujem o svoje dieťa. Častokrát sa stalo, že W. X. neprišla pre svoje dieťa ani v piatok večer, napriek tomu, že to svojej dcére sľúbila. Matka dieťaťa sa nestarala o riadnu návštevu škôlky a toho času ani školy. Nie je pravda, že matka s maloletou sa nemôže stretávať, ani ju vidieť, nakoľko ona nemala o to záujem. Kontakt dieťaťa s matkou nikdy neobmedzovala, nedala žiadny príkaz v škôlke, ani v škole, že jej dcérku nemôžu ukázať, ani vydať. Slovné súboje, ktoré viedla W. X. s ňou sa netýkali o záujem o maloletú, skôr viedli k agresívnemu a vulgárnemu osočovaniu jej osoby.

7. K vyjadreniu navrhovateľky sa vyjadrila matka prostredníctvom svojho právneho zástupcu a zopakovala svoju argumentáciu uvedenú v odvolaní.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), potom čo zistil, že odvolanie je podané včas a oprávnenou osobou (§ 355 a § 357 CSP), prejednal vec nielen obsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 65 CMP), pretože konanie možno začať i bez návrhu vo veci starostlivosti o maloleté dieťa, postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) pričom dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do osobnej striedavej starostlivosti.

11. Neodkladné opatrenie slúži k dočasnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu a existuje naliehavá potreba dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti, potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ale i osvedčenie, že je dané nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

12. Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka (stará matka maloletého dieťaťa) podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a navrhla, aby jej súd dočasne, do rozhodnutia vo veci samej zveril maloletú Q. U. E., pretože celkovú starostlivosť a výchovu maloletej zabezpečuje s manželom od roku 2014 a žijú v spoločnej domácnosti s otcom dieťaťa T. E.. Začiatkom roku 2017 otec maloletej začal pracovať ako vodič medzinárodnej nákladnej dopravy a častokrát sa nachádza v zahraničí v dĺžke 2-3 týždne mesačne. Napriek tomu, že je nezamestnaná, ich finančná situácia je veľmi dobrá, nakoľko jej manžel a aj syn pracujú ako vodiči medzinárodnej nákladnej dopravy v rakúskej firme K. T.. S vnučkou majú vybudovaný pekný a dôverný vzťah a nakoľko maloletá sa dlhodobo nachádza v jej starostlivosti, má záujem aj naďalej sa o maloletú starať. Matka maloletej Q. U. od rozchodu rodičov dlhodobo neprejavuje žiadny záujem o svoju dcéru, s maloletou sa stýka zriedka a nepravidelne. Vyživovaciu povinnosť si plní len otec maloletej riadne a včas. Matka sa nestará o školskú dochádzku maloletej a neučí sa s ňou. Viackrát nedodrжала dohodnutý termín styku s maloletou. Matka maloletej je dlhodobo nezamestnaná, v dome u nej je častokrát neporiadok a špina a nestará sa poriadne o svoje deti.

13. Súd prvej inštancie návrhu starej matky na vydanie neodkladného opatrenia vyhovel s odôvodnením, že mal za preukázané, že matka maloletého dieťaťa sa nateraz nevie o maloletú náležite postarať, zanedbáva jej starostlivosť po fyzickej ako aj sociálnej stránke. Mal za to, že nateraz je v záujme maloletého dieťaťa, aby bolo dočasne zverené do starostlivosti starej matky, nakoľko aj samotný otec maloletej súhlasí s jej následným zverením do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke. Matka maloletej v odvolaní uviedla, že v roku 2016 jej rodičia otca maloletej navrhli, aby nastúpila brigádnicky pracovať do cudziny, s tým, že oni sa o maloletú postarajú. Maloletú si k sebe brávala v stredu a v roku 2017 cez víkendy. Mala záujem si ju odviesť viackrát zo školy, avšak bezúspešne, pretože stará matka dala príkaz, že jej dcéru nemôžu ukázať ani vydať. Nesúhlasí s tým, aby maloletú dcéru vychovávala stará matka alebo otec maloletej, pretože sa vie o dieťa postarať.

14. Podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľka, stará matka maloletej Q. U. osvedčila naliehavosť potreby dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi. Podala si návrh na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej starostlivosti a do doby, kým vo veci nebude rozhodnuté je potrebné dočasne upraviť pomery maloletej. Matka síce uviedla dôvody, pre ktoré sa maloletá nachádza v starostlivosti starej matky a hoci sú iné ako tvrdila navrhovateľka, nevyvrátila osvedčené skutočnosti tvrdené starou matkou a to, že maloletá sa nachádza v jej starostlivosti minimálne od roku 2014. V záujme maloletej nateraz je vhodné, aby zostala v prostredí, kde je zvyknutá a vo vzťahu k nej boli upravené pomery. Pre úplnosť je potrebné dodať, že ide len o dočasnú úpravu vzťahov medzi účastníkmi, do rozhodnutia vo veci samej, v ktorej sa stará matka domáha zverenia svojej vnučky do náhradnej starostlivosti. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je potrebné a ani možné nariadovať pojednávanie a vypočúť účastníkov konania. Matke maloletej Q. U. bude v ďalšom konaní poskytnutý dostatočný priestor na to, aby svoje tvrdenia (že sa o maloletú vie postarať) preukázala a aby sa vykonalo riadne dokazovanie preukazujúce, či má matka (ale aj navrhovateľka, stará matka) vytvorené vhodné podmienky na to, aby sa mohla riadne starať o maloleté dieťa.

15. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie s poukazom na § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. Toto uznesenie bolo prijaté v odvolacom senáte počtom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).